

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตร การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์
จำนวน ๓๖ ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยที่ส่งเสริมการจัดฝึกอบรมด้านอาชีพ หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ เพื่อชีวิตที่พอเพียง รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่ายใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาอาชีพให้มีความสามารถสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการมีงานทำ มีรายได้ จึงได้คัดเลือกการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ มาจัดทำเป็นหลักสูตรเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไป ได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตร และ จัดทำแผนการเรียนรู้รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อวิทยากรและผู้เรียนต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
หลักสูตรการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์	
ความเป็นมา	๑
จุดประสงค์การเรียนรู้	๑
เป้าหมาย	๑
ระยะเวลา	๑
เนื้อหาหลักสูตร	๒
การจัดการเรียนรู้	๒
สื่อการเรียนรู้	๓
การวัดและประเมินผล	๓
การจบหลักสูตร	๓
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร	๓
การเทียบโอน	๓
โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๘
ใบความรู้	๑๐
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	๑๒
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๓
เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน	๑๕

หลักสูตร วิชาการทอผ้าชาวมาลายาเรนโบว์
จำนวน๓๖..... ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและบริการ (ชั้นเรียนวิชาชีพ)

๑. ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ ชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่ม อาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจน กำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถ ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถ สร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อ พัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีงานทำอย่าง ยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตใน รูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

ดังนั้น สกร.ระดับอำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้เห็นความสำคัญของอาชีพดั้งเดิมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงมีการ จัดอบรมอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพให้กับประชาชนที่สนใจเพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพเสริมการทอผ้าชาวมาลายาเรนโบว์ซึ่งเป็นอาชีพที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวสุรินทร์มาช้านานเพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้รู้วิธีการขั้นตอนการทอผ้าชาวมาลายาเรนโบว์ลายพื้นเมืองและลายประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะ อาชีพดั้งเดิมนอกจากนั้นยังสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ด้านการทอผ้าชาวมาลายาเรนโบว์แบบประยุกต์
๒. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประกอบอาชีพและสร้างรายได้
๓. เป็นหลักสูตรส่งเสริมการพัฒนาด้านการออกแบบลวดลาย

๓. กลุ่มเป้าหมาย

จำนวน ๑๒ คน

๑. ประชาชนทั่วไป

๒. คนไม่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

๔. ระยะเวลา

ระยะเวลาตลอดหลักสูตร จำนวน ๓๖ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี จำนวน๑๐... ชั่วโมง

๒. ภาคปฏิบัติ จำนวน๒๖.... ชั่วโมง

๕. เนื้อหาหลักสูตร

๑. ความสำคัญ ของการประกอบ อาชีพทอ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ ความเป็นไปได้ ในการประกอบ อาชีพการทอผ้า ไหมผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ -การวางแผนและ การบริหารจัดการ -แหล่งเงินทุนและ การจัดหา แหล่ง ทุน -ความต้องการ ของตลาด -ช่องทางการจัด จำหน่าย

๒. ความรู้พื้นฐาน การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ตาม ชนิดต่าง ๆของ โครงสร้างผ้า การเลือกใช้ เส้นด้ายไหม ความรู้เกี่ยวกับให้ เหมาะสม ชนิดผ้าที่ผลิต และอุปกรณ์ ความรู้เกี่ยวกับ ลวดลายผ้า การผลิตผ้า ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓. การบริหาร จัดการอาชีพทอ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ -การดูแลควบคุม คุณภาพของผ้าขาวม้าลาย เรนโบว์ -การลดต้นทุน การผลิตของผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ -การเพิ่มมูลค่า สินค้า การแปรรูป การออกแบบ การประยุกต์ใช้

๖. การจัดการเรียนรู้

๑.ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๑.๑ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๑.๓ แหล่งเรียนรู้

๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๒.๑ วัสดุและการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๒.๒ วิธีและขั้นตอนในการเตรียมการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๒.๓ วิธีและขั้นตอนในการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓. การบริหารจัดการการประกอบอาชีพการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓.๑ การบริหารจัดการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓.๑.๑ การจัดการควบคุมคุณภาพจัดการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓.๑.๒ การลดต้นทุนในการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓.๑.๓ การวางแผนการผลิต

๓.๒ การจัดการตลาดในการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๓.๒.๑ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า

๓.๒.๒ การวางแผนการตลาด

๗. สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้เรื่องการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์
๒. อุปกรณ์ปฏิบัติ
๓. แผ่นพับเรื่องการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๘. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินผลจากทักษะและผลงานของผู้เรียน
๒. ประเมินจากความพึงพอใจของผู้เรียน

๙. การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

๑๐. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมิน
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา

๑๑. การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไป เทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาที่สถานศึกษาได้ จัดทำขึ้น

โครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าชาวม้าลายเรนโบว์

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	ชั่วโมง	
						ทฤษฎี	ปฏิบัติ
ช่องทางในการประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้า	๑. อธิบายความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า ๒. อธิบายความเป็นไปได้ของการประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้าลายเรนโบว์ ได้แก่ การวางแผน และการบริหารจัดการ การหาแหล่งเงินทุน ความต้องการของตลาด และการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ได้	๑. ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอผ้าชาวม้า ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบ อาชีพการทอผ้าชาวม้า การวางแผน การบริหารจัดการ และการจัดหา แหล่งทุน ความต้องการของตลาด ช่องทางการจัดจำหน่าย	๑. วิทยากรและผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความสำคัญของความเป็นไปได้แหล่งเรียนรู้ และทิศทาง การประกอบอาชีพการทอ ผาชาวม้า	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา ๓. คลิปวิดีโอประกอบการเรียน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียนโดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๓	
ทักษะการประกอบอาชีพทอผ้าชาวม้าลายเรนโบว์	๑.สามารถอธิบาย โครงสร้างของ ผ้าชาวม้าลายเรนโบว์ได้ ๒.สามารถอธิบาย การใช้วัสดุ อุปกรณ์ และชนิดเส้นด้าย ได้ ๓.สามารถอธิบาย และสาธิตการ ออกแบบลายและ ย้อมสี	๑. ความรู้พื้นฐานการทอผ้าชาวม้าลายเรนโบว์ตาม ชนิดต่าง ๆ ของโครงสร้างผ้า	๑. ความรู้พื้นฐานการทอผ้าชาวม้าลายเรนโบว์ตามชนิดต่าง ๆ ของโครงสร้างผ้า ๑.๑ วิทยากรทดสอบความรู้ก่อนการอบรม	๑. สื่อเอกสาร ๑.๑ เอกสารประกอบการเรียนรู้ ๑.๒ ใบงาน ๑.๓ ใบความรู้ ๒. ภูมิปัญญา	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน ๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียนโดยใช้ใบงานที่กำหนด	๓	๒๖

	ไหมได้แก่ วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการมัดลาย/ ขั้นตอนการ ย้อมสี/ ข้อควรระวังในการ มัด การย้อมสีเส้น การ ตรวจสอบความถูกต้อง ลวดลายได้ ๔.สามารถอธิบาย การใช้ งานของ เครื่องมือ การทอ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ และ ฝึกปฏิบัติการ ทอผ้าขาวม้า ลายเรนโบว์ และการการ ตรวจสอบ คุณภาพผ้าได้	๒. การเลือกใช้ เส้นด้ายความรู้ เกี่ยวกับให้ เหมาะสม ชนิดผ้าที่ผลิต และอุปกรณ์ ๓.ความรู้เกี่ยวกับ ลวดลายผ้า ๔.การผลิตผ้า ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์	๑.๒ วิทยากรบรรยายให้ ความรู้ พื้นฐานการทอ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ตามชนิดต่าง ๆของ โครงสร้างผ้า ๑.๓ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ฝึกอบรม ๒. การเลือกใช้เส้นด้าย ความรู้ เกี่ยวกับให้เหมาะสม ชนิดผ้าที่ ผลิตและอุปกรณ์ ๒.๑ ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การ จำแนกชนิดและขนาด ของ เส้นด้ายและการเลือกใช้ให้ เหมาะสมกับ อุปกรณ์ ๒.๒ ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน ๓. ความรู้เกี่ยวกับลวด ลายผ้า ๓.๑ วิทยากรนำตัวอย่างผ้า ลวดลายต่าง ๆมาให้ผู้เรียน ได้ ศึกษา ๓.๒ ให้ผู้เรียนศึกษาจาก เอกสาร การฝึกอบรม ๔.การผลิตผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ ๔.๑ วิทยากรอธิบายการใช้ งาน ของเครื่องมือ	๓. คลิปวิดีโอ ประกอบการเรียน	๖. แบบทดสอบ		
--	---	--	---	-------------------------------------	--------------------	--	--

			๔.๒ ฝึกปฏิบัติการลอกกา ๔.๓ ฝึกปฏิบัติการพอกย้อมสีธรรมชาติ/สีสังเคราะห์ ๔.๔ ฝึกปฏิบัติการคันเครีอ การพันเส้นยีน และการต่อ เส้นยีน ๔.๕ ฝึกปฏิบัติวิธีการปั่นด้าย/กรอเส้นด้ายไหมเข้าหลอด การร้อยเรียงหลอดเส้นด้ายและการนำ ๔.๖ หลอดเส้นด้ายปใส่ ในกระสวยเพื่อทอ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ ๔.๗ ฝึกปฏิบัติการทำฟิมทอผ้า ๔.๘ ฝึกปฏิบัติการทอ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ /เลือกลายให้ได้คุณภาพ ๔.๙ ฝึกปฏิบัติการตรวจคุณภาพผ้า ๔.๑๐.สรุปและทบทวน บทเรียน				
การบริหารจัดการใน อาชีพทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์	๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญ ในการประกอบอาชีพ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักและศึกษาจาก แหล่งเรียนรู้	๑.สามารถบริหารจัดการอาชีพการ ทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ได้แก่การควบคุมคุณภาพ และ	๑.การบริหารจัดการให้ผู้เรียน - วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเกี่ยวกับการบริหาร จัดการ - วิทยากรบรรยายการกำหนด และควบคุมคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ที่	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน	๑. สังเกตความสนใจ ๒. ชักถาม ๓. การมีส่วนร่วม ๔. ชิ้นงาน/ผลงาน	๓	

	แหล่งจำหน่ายการ ลงทุน ความต้องการตลาด กรรมวิธี ผลิตและสามารถบอก แหล่ง เรียนรู้ได้	การลดต้นทุน การ ผลิตได้ ๒. สามารถจัดการ ตลาดได้แก่การ จัดทำฐานข้อมูล ลูกค้า/คู่แข่งชั้น ทาง การตลาด การ ประชาสัมพันธ์ การ ส่งเสริมการขาย และ การบริการ การขอ มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ ได้	ต้องการ -ผู้เรียนร่วมวิเคราะห์ การลด ต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคง เดิม -วิทยากรและ ผู้เรียนร่วมกัน วิเคราะห์ปัจจัย ความเสี่ยงที่ คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนว ทางในการจัดการ ความเสี่ยง ๒.การบริหารจัดการตลาด -ผู้เรียนศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการ ของ ตลาดจากแหล่งเรียนรู้ และภูมิ ปัญญา -กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กล ยุทธ์และแผนการตลาด	๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงาน ที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๕. ประเมินผลงาน ผู้เรียน โดยใช้ใบงานที่กำหนด ๖. แบบทดสอบ	๑	
--	--	---	---	--	--	---	--

แบบทดสอบก่อนเรียน

- ๑ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ในสมัยโบราณใช้เครื่องมือชนิดใด?
 - ก) เครื่องทอผ้าแบบมือ
 - ข) เครื่องทอผ้าแบบไฟฟ้า
 - ค) เครื่องทอผ้าแบบอุตสาหกรรม
 - ง) เครื่องทอผ้าสมัยใหม่
- ๒ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มีลักษณะเด่นที่何在ในการใช้งาน?
 - ก) ใช้สำหรับปูเตียง
 - ข) ใช้สำหรับเช็ดเหงื่อ
 - ค) ใช้สำหรับใส่เพื่อความสวยงาม
 - ง) ใช้ในงานพิธีทางศาสนา
- ๓ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ส่วนใหญ่มีสีใด?
 - ก) สีดำ
 - ข) สีขาว
 - ค) สีแดง
 - ง) สีเขียว
- ๔ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ใช้เส้นด้ายชนิดใดเป็นหลัก?
 - ก) เส้นด้ายไหม
 - ข) เส้นด้ายฝ้าย
 - ค) เส้นด้ายพอลิเอสเตอร์
 - ง) เส้นด้ายไนลอน
- ๕ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ถูกใช้ในกิจกรรมใดของคนไทย?
 - ก) ใช้ทำเสื่อผ้า
 - ข) ใช้ทำเครื่องประดับ
 - ค) ใช้ในการทำพิธีกรรม
 - ง) ใช้ในงานเกษตร
- ๖ ขั้นตอนการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์คือการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนใดบ้าง?
 - ก) ช่างทอและช่างฝีมือ
 - ข) ผ้าและด้าย
 - ค) แทนทอและเส้นด้าย
 - ง) ขวานและเชือก
- ๗ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ช่วยส่งเสริมอาชีพในพื้นที่ใดมากที่สุด?
 - ก) เมือง
 - ข) ชนบท
 - ค) เมืองหลวง
 - ง) ต่างประเทศ

๘ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มักใช้ในกิจกรรมแบบไหนของผู้ชายในอดีต?

- ก) ใช้ในงานพิธีทางการ
- ข) ใช้ในชีวิตประจำวัน
- ค) ใช้ในงานเลี้ยง
- ง) ใช้ในงานแต่งงาน

๙ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์สามารถช่วยเสริมสร้างอะไรให้กับผู้ทอ?

- ก) ความคิดสร้างสรรค์
- ข) ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์
- ค) ทักษะการทำการค้า
- ง) ทักษะการทำนา

๑๐ ในการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์แบบดั้งเดิมนั้น การใช้แถบผ้าคล้ายๆ เชือกทำหน้าที่อะไร?

- ก) ทำให้ผ้าแน่นและแข็งแรงขึ้น
- ข) ใช้ในการเย็บผ้า
- ค) ใช้ในงานตกแต่ง
- ง) ใช้ในการประดับ

ใบความรู้

ใบความรู้เรื่องการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

๑. ความหมายของผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์เป็นผ้าที่มีลักษณะเป็นแถบยาว ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ถือเป็นผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันของคนไทยมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน มีการใช้ในการทำเสื้อผ้า เช่น ผ้าคลุมตัว หรือใช้สำหรับเช็ดเหงื่อ ชัดผิว รวมถึงการใช้ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ ด้วย

๒. ประวัติและที่มาของผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มีต้นกำเนิดจากการทอผ้าในชุมชนต่าง ๆ ของคนไทยในสมัยโบราณ ชาวบ้านใช้วิธีการทอแบบพื้นบ้านหรือเครื่องทอมือ โดยใช้เส้นด้ายฝ้ายที่ได้จากการปลูกฝ้ายในท้องถิ่นมาทอเป็นผ้าในลวดลายต่าง ๆ ซึ่งสมัยก่อนผ้าขาวม้าลายเรนโบว์จะมีสีขาวและลายตารางหรือขีดขวางด้วยสีต่าง ๆ

๓. ลักษณะของผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

- ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มักมีสีพื้นเป็นสีขาว ส่วนใหญ่จะมีลวดลายเป็นเส้นขนานหรือขีดขวางในหลายสี
- ขนาดของผ้าขาวม้าลายเรนโบว์โดยทั่วไปจะมีขนาดกว้างประมาณ ๑ ฟุต ยาวประมาณ ๒ ฟุต
- ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์เมื่อใช้แล้วสามารถนำมาใช้ซ้ำได้ เนื่องจากผ้าทำจากเส้นด้ายฝ้ายที่ทนทาน

๔. กระบวนการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์เป็นงานฝีมือที่ต้องใช้ความชำนาญในการทำ ซึ่งขั้นตอนในการทอมีดังนี้:

๑. การเตรียมเส้นด้าย - เริ่มต้นจากการเลือกเส้นด้ายฝ้ายที่มีคุณภาพดี โดยส่วนมากจะใช้เส้นด้ายที่มาจากฝ้ายที่ปลูกในท้องถิ่น
๒. การย้อมสี - สำหรับผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ที่มีสี ลวดลายต่าง ๆ มักจะต้องมีการย้อมสีเส้นด้ายก่อน โดยใช้สีย้อมธรรมชาติจากพืชต่าง ๆ หรือสีที่ทำจากสารเคมี
๓. การทอ - ใช้เครื่องทอผ้าประเภทต่าง ๆ เช่น เครื่องทอมือที่เป็นแบบดั้งเดิม หรือเครื่องทอที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทอให้ได้ผ้าที่มีลวดลายสวยงาม
๔. การตัดเย็บ - หลังจากได้ผ้าผืนแล้ว จะมีการตัดเย็บให้เป็นขนาดที่เหมาะสมกับการใช้งาน

๕. การใช้ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มีการใช้งานที่หลากหลาย ทั้งในชีวิตประจำวันและในพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น:

- ใช้ทำเป็นเสื้อผ้าประจำวัน โดยเฉพาะของผู้ชาย
- ใช้ในงานพิธีต่าง ๆ เช่น พิธีบวช พิธีแต่งงาน
- ใช้ในงานเกษตรกรรม หรือใช้เป็นผ้าเช็ดเหงื่อในระหว่างการทำงาน
- ใช้ในการประดับหรือเป็นของขวัญในงานเทศกาล

๖. การดูแลรักษาผ้าขาวม้าลายเรนโบว์

การดูแลรักษาผ้าขาวม้าลายเรนโบว์สามารถทำได้โดยการซักด้วยมือหรือเครื่องซักผ้าในน้ำเย็น และไม่ควรใช้สารฟอกขาวหรือสารเคมีรุนแรง เพราะอาจทำให้ผ้าเสียหายและสีจางลง ควรตากในที่ร่มหรือที่มีลมโกรกเพื่อยืดอายุการใช้งานของผ้า

๗. ความสำคัญของผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ในวัฒนธรรมไทย

ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องแต่งกายประจำวันของคนไทยเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมการทอผ้าแบบดั้งเดิมของชนบทไทย เป็นสัญลักษณ์ของภูมิปัญญาและความสามารถในการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๘. สรุป

ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์คือผ้าที่สะท้อนถึงความเป็นไทยและความอดทนของผู้คนในการใช้ชีวิตประจำวันและในงานพิธีต่าง ๆ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์จะลดน้อยลง แต่ยังคงมีคุณค่าทางวัฒนธรรมและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้คนรุ่นหลังเข้าใจวิถีชีวิตของบรรพบุรุษได้ดี

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ – สกุล.....

หลักสูตร..... กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (๑๐ คะแนน)
๑. ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ (๒๐ คะแนน)	
๑.๑ ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
๑.๒ สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
๒. ทักษะการปฏิบัติ (๔๐ คะแนน)	
๒.๑ สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
๒.๒ ประเมินโดยให้สาธิต	
๒.๓ แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
๒.๔ ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม	
๓. คุณภาพผลงาน ผลการปฏิบัติ	
๓.๑ สังเกตผลงาน	
๓.๒ ตรวจสอบผลงาน	
๓.๓ มีความคิดสร้างสรรค์	
๓.๔ ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (๑๐๐ คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

แบบทดสอบหลังเรียน

- ๑ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ในสมัยโบราณใช้เครื่องมือชนิดใด?
 - ก) เครื่องทอผ้าแบบมือ
 - ข) เครื่องทอผ้าแบบไฟฟ้า
 - ค) เครื่องทอผ้าแบบอุตสาหกรรม
 - ง) เครื่องทอผ้าสมัยใหม่
- ๒ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มีลักษณะเด่นที่何在ในการใช้งาน?
 - ก) ใช้สำหรับปูเตียง
 - ข) ใช้สำหรับเช็ดเหงื่อ
 - ค) ใช้สำหรับใส่เพื่อความสวยงาม
 - ง) ใช้ในงานพิธีทางศาสนา
- ๓ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ส่วนใหญ่มีสีใด?
 - ก) สีดำ
 - ข) สีขาว
 - ค) สีแดง
 - ง) สีเขียว
- ๔ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ใช้เส้นด้ายชนิดใดเป็นหลัก?
 - ก) เส้นด้ายไหม
 - ข) เส้นด้ายฝ้าย
 - ค) เส้นด้ายพอลิเอสเตอร์
 - ง) เส้นด้ายไนลอน
- ๕ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ถูกใช้ในกิจกรรมใดของคนไทย?
 - ก) ใช้ทำเสื่อผ้า
 - ข) ใช้ทำเครื่องประดับ
 - ค) ใช้ในการทำพิธีกรรม
 - ง) ใช้ในงานเกษตร
- ๖ ขั้นตอนการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์คือการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนใดบ้าง?
 - ก) ช่างทอและช่างฝีมือ
 - ข) ฝ้ายและด้าย
 - ค) แท่นทอและเส้นด้าย
 - ง) ขวานและเชือก
- ๗ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์ช่วยส่งเสริมอาชีพในพื้นที่ใดมากที่สุด?
 - ก) เมือง
 - ข) ชนบท
 - ค) เมืองหลวง
 - ง) ต่างประเทศ

๘ ผ้าขาวม้าลายเรนโบว์มักใช้ในกิจกรรมแบบไหนของผู้ชายในอดีต?

ก) ใช้ในงานพิธีทางการ

ข) ใช้ในชีวิตประจำวัน

ค) ใช้ในงานเลี้ยง

ง) ใช้ในงานแต่งงาน

๙ การทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์สามารถช่วยเสริมสร้างอะไรให้กับผู้ทอ?

ก) ความคิดสร้างสรรค์

ข) ความเชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์

ค) ทักษะการทำการค้า

ง) ทักษะการทำนา

๑๐ ในการทอผ้าขาวม้าลายเรนโบว์แบบดั้งเดิมนั้น การใช้แถบผ้าคล้ายๆ เชือกทำหน้าที่อะไร?

ก) ทำให้ผ้าแน่นและแข็งแรงขึ้น

ข) ใช้ในการเย็บผ้า

ค) ใช้ในงานตกแต่ง

ง) ใช้ในการประดับ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

เฉลย: ๑.ก ๒.ข ๓.ข ๔.ข ๕.ก ๖.ค ๗.ข ๘.ข ๙.ก ๑๐.ก

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เฉลย: ๑.ก ๒.ข ๓.ข ๔.ข ๕.ก ๖.ค ๗.ข ๘.ข ๙.ก ๑๐.ก